

T M M O B
M a k i n a
Mühendisleri
O d a s ı

BÜLTEN

İKİ AYDA BİR YAYINLANIR

OCAK 1998

-

ŞUBAT 2000

ODA BÜLTENLERİ

T M M O B
M a k i n a
Mühendisler»
O d a s ı

BÜLTEN

İKİ AYDA BİR YAYINLANIR

Ocak-Şubat 1998	Sayı: 16
Mart- Nisan 1998	Sayı: 17
Mayıs - Haziran 1998	Sayı: 18
Temmuz - Ağustos 1998	Sayı: 19
Eylül 1998	Sayı: 20
Ekim 1998	Sayı: 21
Kasım -Aralık 1998	Sayı: 22
Ocak- Şubat 1999	Sayı: 23
Mart 1999	Sayı: 24
Mayıs 1999	Sayı: 25
Haziran 1999	Sayı: 26
Temmuz - Ağustos 1999	Sayı: 27
Eylül-Ekim 1999	Sayı: 28
Kasım 1999	Sayı: 29
Ocak 2000	Sayı: 30
Şubat 2000	Sayı: 31

TMMOB
MMO
Haber Bülteni

Haziran 1999
Sayısı Ekidir

MMO Adına Sahibi
Mehmet SOĞANCI

Sorumlu Yz. İşl. Md.
Emin KORAMAZ

Yayına Hazırlayan
Nilgün KARAKÜÇÜK
Dizgi
Münevver POLAT
Basımevi
Pan Matbaacılık

Yönetim Yeri
Sümer Sk. 36/1-A
Demirtepe-ANKARA
Tel: (0312)231 3 1 59
Faks : 231 31 65

KAMU ÇALIŞANLARI "ARTIK YETER" DİYOR!

Adaletsiz bütçe ve sosyal devleti hiçe sayan ücret politikaları ile kamu çalışanı mühendis ve mimarlar gözden çıkararak iktidarlar, ülkenin geleceğini de gözden çıkarmaktadırlar....

Ülkemizde yıllardır uygulanagelen sosyal adaleti hiçe sayan ekonomi politikaları sonucu oluşan gelir dağılımında, ücretli çalışanlar sürekli olarak daralan bir bütçeyle karşı karşıya bırakılmaktadırlar. Kamuda çalışan mühendis ve mimarlar, ülkemizde toplumsal barışı çok yönlü olarak etkileyen bu genel ekonomik politikalardan, yaptıkları işe, aldıkları sorumluluklara karşın en fazla etkilenen kesimler arasında yer almaktadırlar.

Kamuda çalışan mühendis ve mimarlar, ülkemizin kalkınmasında, sanayileşmesinde, altyapısında, imarında, yapılaşmasında, enerji üretiminde ve dağıtımında, teknoloji üretilmesinde, ihracatında, yeraltı ve yerüstü kaynaklarının değerlendirilmesinde, her türlü yatırımında en önemli unsurdur. Türkiye'nin en büyük yatırımlarının sorumluluklarını üstlenen, planlayan, projelendiren, denetleyen, hakedişlerini yapan, bakım ve onarımını gerçekleştiren, esnafımıza, işçimize, köylümüze, halkımızın tüm kesimlerine hizmet götüren mühendis ve mimarlar, insanca yaşayacak asgari düzeyin çok çok altında ücret aldıkları gibi; mesleki çalışmalarını da mevcut kamu yönetimi anlayışı ve sistemin buyurgan yapısı içine sindirilmiş, her türlü araştırma, yenileşme ve iyileştirme çabasına kapatılmıştır. Kamu çalışanlarının en yüksek ücreti alanla en düşük ücreti alan arasındaki farkın azaltılması yanında Mühendis ve Mimarlar 1999 yılı bütçesinde aşağıdaki değişikliklerin yapılmasını ve bunun bir an önce yansıtılmasını istemektedir.

- Mühendis ve mimarlara, hakimler ve savcılar, mülki idare personeli ve bazı kesimlere verdiği gibi "Mühendislik Mimarlık Tazminatı" ödenmelidir.
- Mühendis ve mimarlara ödenen "Özel hizmet tazminatı" en az %100 arttırılmalıdır.
- Ek gösterge, günün şartlarına göre yeniden dü-

zenlenmelidir.

- İş güclüğü, iş riski ve teminindeki güçlük zammı adı altında ve ancak birkaç paket sigara alacak değerdeki bu miktarlar emekli aylığına yansiyacak şekilde gerçekçi rakamlar üzerinden yeniden düzenlenmelidir.
- Lojman tazminatı askeri personele verilen miktara çıkarılmalıdır.
- Büyük yatırım proje tazminatı o konumda çalışan bütün mühendis ve mimarlara verilmelidir.
- Mühendis ve mimarlara ayırım yapmadan arazi tazminatı verilmelidir.
- 5434 sayılı Emekli Sandığı Yasasının 32. Maddesine göre fiili hizmet alan mühendis ve mimarların kazanılmış hakları geri verilmelidir.
- Geçici statüdeki mühendis ve mimarlar kadroya alınmalıdır.
- Kapsam dışı personel uygulamasına son verilmelidir.
- Sözleşmeli çalışan tüm mühendis ve mimarlara benzer iyileştirmeler yapılmalıdır.
- Tüm çalışanlara grevli-toplu sözleşmeli sendikal haklar tanınmalıdır.

Üyelerinin büyük bir çoğunluğunu oluşturan kamuda çalışan mühendis ve mimarların yıllardır demokratik mücadele yöntemiyle haykırdığı ve "artık yeter" dediği bu en temel asgari nitelikteki demokratik, ekonomik, özlük haklarının karşılanması yönünde siyasi iktidarı göreve; başta mühendis ve mimar milletvekilleri olmak üzere tüm üyelerimizi bu mücadeleye destek olmaya, katkıda bulunmaya çağınıyoruz.

Basınımızın Değerli Çalışanları ve TNNOBun Değerli Üyeleri

16 Haziran 1999

Ülkemizin yatırım, üretim, sanayileşme ve kalkınmasının en temel unsuru mühendis ve mimarlardır. Çeşitli statülerde kamuda çalışan bu kesimin içinde bulunduğu ekonomik ve sosyal durum, son yıllarda üretim süreçlerindeki konumlarına, üstlendikleri sorumluluklara ve sahip oldukları eğitime uymayan bir düzeye gerilemiştir.

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) olarak bu çerçevedeki sorunlarımızın çözümüne ilişkin gerek bütçe dönemlerinde gerekse de diğer dönemlerde önceki Hükümet yetkilileri ve siyasi partilerle yaptığımız görüşmelerde taleplerimiz haklı bulunmuş, kamuoyunda da destek görmüştür. Bizlere iyileştirme sözleri verilmiş ancak talep ve önerilerimiz dikkate alınmamış, verilen ücret artışları 1995'de %20 ile %35, 1996 yılı için de ortalama %50, 1997 yılı için %50 civarında ve 1998 yılı için %70, 1999 yılının ilk yansında %27 oranında kalmıştır. Bu ücret artışlarında en mağdur edilen kesim ise teknik elemanlar olmuştur. Yapılan uygulamalarla var olan kimi haklarımız da elimizden alınmış, üyelerimizin diğer meslek gruplarına oranla mağduriyetleri daha da artmıştır.

Örneğin, kamuda, 1993 yılında ortalama 730 dolar alan mühendis, mimar ve şehir plancılarının ücretleri 1998 yılı sonu itibarıyla 400 \$, 1999 yılının ilk yarısında 430 \$ düzeyine inmiştir. Yıllardır uygulanan ücret politikaları sonucu trilyonlarca liralık yatırımların planlanmasından yaşama geçirilmesine kadar sorumluluklar üstlenen, denetleyen, hakedişlere imza koyan üyelerimizin ücretleri onur kırıcı bir seviyeye düşmüştür. Yaşanan yüksek enflasyonlar karşısında asgari geçim endekslerinin altma inen, yoksulluk sınırına dayanan ücret politikasının bir an önce düzeltilmesi artık yaşamsal bir önem kazanmıştır.

Gelinen bu durumu devlet kaynaklarının yetersizliği, devletin tasarrufu olması ya da enflasyonu denetim altına alıcı bir önlem olarak kabul etmek mümkün değildir.

TMMOB, gelinen noktada üyelerimizin teknik ve bilimsel temelde yürüttükleri ve ülkemizin sanayileşmesi, kalkınması açısından vazgeçilmez bir yere sahip olan mesleki çalışmalarını en alt düzeye indirgeyen ekonomik sorunların ivedilikle aşılmasının ülkemizin geleceği açısından artık geciktirilemez bir önem taşıdığını savunmaktadır.

Ülkemizin geleceğini düşünen yetkililerin de bu olumsuz durumun daha fazla sürdürülmesine izin vermeyeceklerini umuyor, sorunlarımızın çözümü için çaba harcamalarını bekliyoruz.

TMMOB olarak kamu çalışanı mühendis, mimar, şe-

hir ve bölge plancılarının ekonomik sorunlarının çözümünde son derece önemli gördüğümüz, kamuoyunda da haklılığı kabul edilen ve destekleneceğini umduğumuz önerilerimiz şunlardır:

- 1- Bugün birçok meslek grubuna (örneğin Askeri Personel, Hakim ve Savcılar, Mülki İdari Personel gibi) ödenen tazminatlar benzeri düzenleme ile (657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu'na ek bir madde ilave edilerek) **MÜHENDİSLİK-MİMARLIK TAZMİNATI** adında mühendis, mimar, şehir ve bölge plancılarına da ödenmelidir.
- 2- Teknik Hizmetler Sınıfı kapsamında ödenen Özel Hizmet Tazminatlarının tavanı arttırılarak en az %260 olmalı, bu oranın emekli maaşlarma yansıtılan oranı da yükseltilecek emeklilerin mağduriyeti de önlenmelidir.
- 3- Uygulanmakta olan EK GÖSTERGELER birinci derecede görev yapan üyelerimiz için en az 7500 olmak üzere kadro derecelerine göre yeniden düzenlenmelidir.
- 4- İŞ GÜÇLÜĞÜ, İŞ RİSKİ ve TEMİNİNDEKİ GÜÇLÜK ZAMMI gibi ek ödemelerin gösterge puanlarında ve katsayılarında tatmin edici bir düzenlemeye gidilmeli ve gösterge rakamları 10 katına kadar yükseltilmelidir.
- 5- Yetki alınmasına karşın arttırılmayan lojman tazminatları (kira yardımı) askeri personel meslek grubuna verilen miktara çıkarılmalıdır.
- 6- Sözleşmeli statüde çalışan üyelerimizin durumları da 657 Sayılı Yasa kapsamında çalışanlar için yapılacak iyileştirmeye uyumlu hale getirilmeli, kurumlar arası farklı uygulamalara son verilmeli, uyum ve eşitlikleri sağlanmalı, II nolu cetvelde çalışan mühendis, mimar, şehir ve bölge plancıları I nolu cetvelde geçirilmelidir.

Yukarıda sunmuş olduğumuz ve yazımız ekinde somutlaştırdığımız önerilerimizin 1999 Mali Yılı Bütçe Tasarısı'nın TBMM'nde görüşüldüğü şu günlerde öncelikle Bütçe Tasarısı kapsamında komisyonda görüşülmesi sırasmda ve Hükümet yetkilileri çerçevesinde ele alınarak çözümler üretilmesi kamuda çalışan üyelerimizin durumuna kısmen de olsa bir iyileşme getirebileceği, var olan farklılık, adaletsizlik ve bozulan dengelerin bir ölçüde azaltılabileceği, bunun da artık gerekli ve kaçınılmaz olduğu görüşündeyiz.

Bu nedenle kamuda çalışan üyelerimizin maaş, tazminat, yan ödeme, yolluk ve ek göstergelerinde iyileştirme amacıyla, 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu'nda ve Bütçe Tasarısı çerçevesinde yukarıda sunduğumuz ve yazımız ekinde somutlaştırdığımız önerilerimiz doğrultusunda değişiklikler yapılması ve uygulamalardan gelen aksaklıkların giderilmesi yönünde çok yönlü katkı ve desteği vereceğiniz inancıyla saygılarımızı sunarız.

Yavuz ÖNEN
TMMOB Başkanı

KAMU ÇAUŞANI ÜYELERİMİZİN MAAŞ VE TAZMİNATLARI İLE İLGİLİ TMMOB'NİN ÖNERİLERİ;

1. MÜHENDİSLİK-MİMARLIK TAZMİNATI

657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu'na "MÜHENDİSLİK-MİMARLIK TAZMİNATI" başlığı altında aşağıdaki gibi ek bir madde ilave edilmesi.

"En az dört yıllık yüksek öğrenim görmüş yüksek mühendis, mühendis, yüksek mimar, mimar, şehir plancısı ve bölge plancılarına kadro unvanlarına ve bu kadroların hizmet sınıfına bakılmaksızın en yüksek devlet memuru aylığının %100'ü oranında ayrıca mühendislik-mimarlık tazminatı ödenir."

2- YAN ÖDEME, ZAM VE TAZMİNATLAR

657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu'nda Ek Göstergelerle ilgili cetvelde teknik elemanlar dört grupta ele alınmış ve her grup için farklı göstergeler belirlenmiştir. Oysa, Özel Hizmet Tazminatı ve Yan Ödemelerle ilgili uygulamalarda teknik elemanlar üç grupta ele alınmıştır. Öncelikle Özel Hizmet Tazminatı ve Yan Ödemelerle ilgili düzenlemelerde mühendis, mimar, şehir ve bölge plancıları Ek Göstergelerle ilgili cetvelde olduğu gibi ayrı grupta ele alınmalıdır.

657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun mülga 213. maddesinden sonra gelen "Zam ve Tazminatlar" başlıklı değişik ek maddenin "E. Tazminatlar" bölümünün "A-Özel Hizmet Tazminatı" fıkrası "c" bendine aşağıdaki bölüm eklenmelidir.

A. Özel Hizmet Tazminatı:

Dört yıl ve daha fazla yüksek öğrenim gören yüksek mühendis, mühendis, yüksek mimar, mimar, şehir plancısı ve bölge plancıları (bu kariyerlere sahip olup Genel İdare Hizmetleri Sınıfı'nın yönetici kadrolarında görev yapanlar dahil) için %260'ma,

Teknik Hizmetler Sınıfı'na dahil kadrolarda bulunan personelden kalkımda öncelikli yörelerde sürekli görevli atanarlara (bu kariyerlere sahip olup Genel İdare Hizmetleri Sınıfı'nın yönetici kadrolarında görev yapanlar dahil), bu görevlerde fiilen çalıştıkları sürece ayrıca 100 puana kadar ilave yapılır.

4 yıl ve daha uzun süreli yüksek öğrenimi bitirerek kurumların Teknik Hizmetler Sınıfı kadrolarında görev yapanlar ile bu sınıftan olup da Genel İdare Hizmetleri kadrolarına atanan yüksek mühendis, mühendis, yüksek mimar, mimar, şehir plancısı, bölge plancısı ve benzeri teknik birimler lisansiyerlerinden; yatırım hizmetlerinde görevlendirilen ve yabancı dil bilgileri 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 2. maddesi uyarınca yapılacak seviye tespit sınavı sonucunda;

(A) düzeyinde olanlara ayrıca %80

(B) düzeyinde olanlara ayrıca %50

(C) düzeyinde olanlara ayrıca %30

oranında arttırılmak suretiyle ödenebilir.

Özel Hizmet Tazminatı oranlarının belirlenmesinde teknik elemanların çalışma koşullarının zorluğu dikkate alınır.

Genel İdare Hizmetleri Sınıfı kadrolarında görev yapan teknik elemanlar bulunduğu kadro derecesindeki teknik kadrolardaki her türlü gösterge ve tazminat oranından yüksek olanını alır.

B- Ek Göstergelerle İlgili Olarak;

Ek göstergelerle ilgili 18.5.1994 tarih ve 527 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin "I. Sayılı Cetvel" de yer alan "Ü Teknik Hizmetler Sınıfı" "b" bendindeki Şehir Plancısı ve Bölge Plancısı" "a" bendine eklenerek aşağıdaki şekilde değiştirilmesi;

n. Teknik Hizmetler Sınıfı

"a- Kadroları bu sınıfa dahil olup, en az dört yıl süreli yüksek öğrenim veren fakülte veya yüksek okullardan mezun olarak yürürlükteki hükümlere göre Yüksek Mühendis, Mühendis, Yüksek Mimar, Mimar, Şehir Plancısı ve Bölge Plancısı ünvanını almış olanlar"

Derece	Uygulanacak Ek Gösterge
1	7500
2	7000
3	6500
4	6000
5	5500
6	5000
7	4500
8	4000

- Halen uygulanmakta olan EK GÖSTERGELER ise, birinci derecede görev yapan mühendis ve mimarlar için en az 7500 olmak üzere yükseltilecek kadro derecelerine göre yeniden düzenlenmelidir.
- İŞ GÜÇLÜĞÜ, İŞ RİSKİ ve TEMİNİNDE GÜÇLÜK ZAMMI ek ödemelerinin gösterge puanlarında ve kat-sayılarında uzun yıllardır tatmin edici bir düzenlemeye gidilmemiştir. Bu konuda yeni bir düzenlemeye gidilerek, gösterge puanları artırılmalı ve emekli aylığı ve ikramiyeye on katına yansıtılmalıdır.
- Sözleşmeli personel statüsünde çalışan mühendis ve mimarların durumları da 657 Sayılı Yasa kapsamında çalışanlar için yapılacak iydeşmeye uyumlu hale getirilmelidir.
- Kapsam dışı personel uygulamasına son verilerek bu statüde çalışanların toplu sözleşmelerden faydalanmaları sağlanmalıdır.
- Geçici statüdeki mühendis ve mimarlar kadroya alınarak, iş güvencesine kavuşturulmalıdır.
- Tüm çalışanlara grevli ve toplu sözleşmeli sendikal hakları ivediyle tanınmalıdır.
- Lojman tazminatı, askeri personel meslek grubuna verilen miktara çıkartılmalıdır.
- Teknik Hizmetler sınıfındaki mühendis ve mimarlara verilen BÜYÜK YATIRIM PROJE TAZMİNATI o konuda çalışan tüm mühendis ve mimarlara verilecek şekilde düzenlenmelidir.
- 5434 Sayılı Emekli Sandığı Yasası'nın 32. maddesine göre Fiili Hizmet alan mühendis ve mimarların kazandırmış hakları geri verilmelidir.
- Mühendis ve mimarlara ayırım gözetmeksizin arazi tazminatı verilmelidir.
- Arazide çalışan mühendis, mimar ve şehir plancılarına ödenen yolluklar, günün koşullarına uygun hale getirilmelidir.

"DEMOKRATİK TÜRKİYE, İNSANCA YAŞAM"

TMMOB

Mifinâindeyizü

MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI

Tarih : 3 Temmuz 1999
Buluşma : HİPODROM ALANI 12.00
Miting Yeri: TANDOĞAN MEYDANI

MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI

Sümer Sk. 36 /1-A Demirtepe-Ankara

Tel : (312) 231 80 23 - 231 31 59 R*s : (312) 231 31 65 e-posta: mmo@mmo.org.tr

İSTANBUL ŞUBE Hüseyin Ağa Mh. Sakızağacı Sk. No: 16 80080 - istanbul Tel: (212) 245 03 63 Faks:(212)249 86 74	ANKARA ŞUBE Sümer Sok. 36/1 06440 Demirtepe/Ankara Tel: (312)23180 20 Faks:(312)23180 22	İZMİR ŞUBE Atatürk Cad. 422/5-6 35220 - Alsancak/izmir Tel : (232) 463 41 98 Faks : (232) 422 60 39	ADANA ŞUBE 100. Yıl Bulvarı NO:122 Aldatmaz Apt Asma Kat 01150 Adana Tel: (322) 227 25 44 Faks : (322) 227 32 87	BURSA ŞUBE Elmasbahçeler Mh. Sabunevi Sok. Mühendisler işh. No:19 Kat:1 16230-Bursa Tel: (224) 252 11 90 Faks : (224) 252 11 94	KOCAELİ ŞUBE Ömerağa Mh. Alemdar Cad. Soydan iş Mrk. No: 34 Kat: 3 D: 100 41300 İzmit/Kocaeli Tel: (262) 324 69 33 Faks : (262) 322 66 47
ESKİŞEHİR ŞUBE Cumhuriyet Mah. Cengiz Topel Cad. Tersel Sok. No.2 Kat: 6/15 Eskişehir Tel: (222) 230 93 60 Faks: (222) 231 38 54	KAYSERİ ŞUBE inönü Bulvarı Yavuz işmerkezi Kat:5 Düvenönü/ Kayseri Tel: (352) 320 47 33 Faks : (352) 320 47 34	ZONGULDAK ŞUBE Gazipaşa Caddesi Sümerbank İşh. No:17 67000 Zonguldak Tel: (372) 253 69 64 Faks : (372) 251 89 58	DİYARBAKIR ŞUBE Aliemri 2 Sokak Kalender Apt No:6 Yenişehir-Diyarbakır Tel: (412) 224 64 47 Faks:(412)224 64 47	DENİZLİ ŞUBE Atatürk Bulvarı Eski SSK işhanı Kat:2 Denizli Tel: (258) 263 36 38 Faks: (258) 263 36 38	KONYA ŞUBE Vali izzetbey Cad. Arif Topcuoğlu Sk. No:6/101 Konya Tel: (332) 351 79 66 Faks : (332) 353 05 89
ANTALYA ŞUBE Meltem Mahallesi 3808 Sok. 3. Cad. No: 20/1 Antalya Tel: (242) 237 85 80 Faks : (242) 237 85 82	TRABZON ŞUBE Gazipaşa Mah. Cudibey Mektep Sok. No:1/5 Trabzon Tel: (462) 322 14 77 Faks : (462) 326 39 51	SAMSUN ŞUBE Bahçelievler Mah. Mevlana Cd. Barış Apt. No.5/1 Samsun Tel : (362) 231 27 50 Faks : (362) 231 27 51	GAZİANTEP ŞUBE İncilipınar Mahallesi Nail Bilen Cad. 13. Sok. M. Tahtacı iş Merk. Kat: 2 G.Antep Tel: (342) 230 52 92 Faks : (342) 230 52 92	EDİRNE ŞUBE Talatpaşa Asf. Adil 1 Sit. No: 77 Kat: 2 Ayşekadın / EDİRNE Tel: (284) 212 73 35 Faks:(284)213 32 35	İÇEL ŞUBE Gazi Mah. 1314 Sok. Şimşek Apt. C Blok Yenişehir - Mersin Tel: (324) 327 38 00 Faks : (324) 327 38 00